

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Genetyka zachowania - wykład , PG_00132828						
Kierunek studiów	Kryminologia (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.		Rok akademicki realizacji przedmiotu		2027/2028		
Poziom kształcenia	II stopnia		Grupa zajęć		Grupa zajęć fakultatywnych		
Forma studiów	stacjonarne		Sposób realizacji		na uczelni		
Rok studiów	2		Język wykładowy		polski		
Semestr studiów	3		Liczba punktów ECTS		1.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki		Forma zaliczenia		zaliczenie		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Biologii -> Katedra Fizjologii Zwierząt i Człowieka -> Pracownia Neurobiologii						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr Wojciech Glac				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	20.0	0.0	0.0	0.0	0.0	20
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	20		0.0		5.0	25
Cel przedmiotu	• Zrozumienie genetycznych podstaw zachowań człowieka. • Poznanie i zrozumienie neurogenetycznego podłoża różnic międzyosobniczych i międzypłciowych w kontekście zróżnicowanej podatności na zachowania przestępcze. • Poznanie problemu korelacji i interakcji genotyp-środowisko.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[KRYMMU2_W02] Ma pogłębioną wiedzę o charakterze nauk przyrodniczych powiązanych ze studiowanym kierunkiem, ich miejscu w systemie nauk i wzajemnych relacjach	Student zna i rozumie podstawowe mechanizmy genetycznego i epigenetycznego różnicowania zachowania oraz metody stosowane w genetyce zachowania i genomice człowieka do badania udziału czynników biologicznych i środowiskowych w kształtowaniu cech behawioralnych.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja
	[KRYMMU2_W01] Ma pogłębioną wiedzę o charakterze nauk prawnych oraz nauk penalnych, ich miejscu w systemie nauk, wzajemnych relacjach oraz głównych kierunkach rozwoju, a także o ich powiązaniach z innymi dziedzinami nauki oraz aksjologicznych i społecznych uwarunkowaniach działalności związanej z przeciwdziałaniem przestępczości.	Student zna i rozumie znaczenie genetyki zachowania dla wyjaśniania zachowań istotnych z perspektywy kryminologii oraz rozumie możliwości i ograniczenia wykorzystywania wiedzy biologicznej w interpretacji zachowań antyspołecznych i przestępczych.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja
	[KRYMMU2_K01] Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, dokonuje ich krytycznej oceny, rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie oraz uznaje znaczenie wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych, a w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu potrafi zasięgać opinii ekspertów.	Student potrafi - na podstawie informacji zwrotnej - określić stan swojej wiedzy z zakresu genetyki zachowania oraz wskazać kierunki własnego rozwoju.	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja
	[KRYMMU2_W06] Ma pogłębioną wiedzę oraz zna terminologię z zakresu psychologii, socjologii i nauk pokrewnych wykorzystywanych w kryminologii, a także rozumie związane z nimi fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji. Zna również podstawowe zasady ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego oraz uwarunkowania tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości.	Student zna i rozumie współczesne koncepcje dotyczące współdziałania czynników genetycznych i środowiskowych w kształtowaniu różnic indywidualnych, w szczególności cech psychologicznych i zachowań związanych z ryzykiem zachowań antyspołecznych i przestępczych.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja
Treści przedmiotu	Teoretyczne podstawy genetyki zachowania i badań z zakresu rozwoju osobowości. Genetyka zachowania w perspektywie historycznej i filozoficznej. Metody badawcze genetyki zachowania. Wkład czynników genetycznych i środowiskowych w ogólną zmienność fenotypową cech lub zachowań. Interakcja i korelacja genotypu i środowiska. Rola doświadczenia i nauki w kształtowaniu zachowania. Odziedziczalność cech osobowości. Epigenetyka w genetyce zachowania. Badania eksperymentalne w poznaniu mechanizmów rozwoju cech osobowości i genetyce zachowania. Badania genetyczne w psychiatrii i psychologii. Genetyczne uwarunkowania zaburzeń osobowości, zaburzeń lękowych i stresu, uzależnień, schizofrenii. Badania osobowości metody molekularne (polimorfizm genu receptora dopaminy, genu transportera serotoniny). Metody badawcze genetyki behawioralnej badanie bliźniąt, analizy rodzinne, metoda adopcyjna. Wariacja addytywna i nieaddytywna. Badania molekularne temperamentu.		
Wymagania wstępne i dodatkowe			
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	diskusje	51.0%	30.0%
	testy	51.0%	70.0%
Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	- McGuffin P. 2001. Genetyka zachowania. PWN. - Oniszczenko W. 2005. Genetyczne podstawy ludzkich zachowań. Przegląd badań w populacji polskiej. Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne. - Sadowski B. 2005. Biologiczne mechanizmy zachowania się ludzi i zwierząt. PWN.	

	Uzupełniająca lista lektur	• Dragan W.Ł., Oniszczenko W. 2008. Genetyka zachowania w psychologii i psychiatrii. Wydawnictwo Naukowe Scholar. • Oniszczenko W. 2000. Elementy genetyki zachowania. [W:] Strelau J. (red.). Psychologia. Podręcznik akademicki. Podstawy psychologii (t. 1, s. 205 - 226). Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne. • Zagrodzka J., Górka T., Grabowska A. (red.) 2006. Mózg a zachowanie. PWN. • Oniszczenko W. 1997. Genetyczne podstawy temperamentu. Warszawa, Oficyna Wydawnicza Wydziału Psychologii Uniwersytetu Warszawskiego.
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	• dyskusje - temat: jakie cechy zachowania wymykają się wyjaśnieniu na podłożu neurogenetyki? • testy - pytanie (z wieloma odpowiedziami do wyboru): wskaż warianty genów, które zwiększają podatność na zachowanie agresywne?	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.